

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Ruokaviraston lausuntoluonnos 3651/00.00.01.00.00/2025

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/25055/2023

Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta ja esittää seuraavia seikkoja lausuntonaan.

1 § Lain soveltamisala ja tavoitteet

Ruokavirasto pitää perusteltuna Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) siirtymistä virastomuotoon. Muutos tukee viranomaisyhteistyötä erityisesti tilannekuvien laatimisessa, harjoitustoiminnassa ja yhteisten ohjeistusten kehittämisessä. Tämä vahvistaa huoltovarmuuden operatiivista kykyä ja reagointivalmiutta poikkeustilanteissa.

4 § Huoltovarmuuskeskuksen tehtävät

Kannatamme HVK:lle esitettyä tehtävää ylläpitää säännöllistä tilannekuvaa huoltovarmuuden kannalta kriittisistä sektoreista ja toimialoista. Tilannekuvan jakamisvelvoite tulisi sisällyttää suoraan pykälän sanamuotoon, jotta vastuut ja tiedon kulku ovat selkeitä.

Lisäksi ehdotamme, että HVK:n tehtäväluetteloon lisätään viittaus CER-lakiin (310/2025), jotta viraston rooli kriittisen infrastruktuurin suojelussa olisi lainsäädännöllisesti selkeä. Lisäksi tulisi selkeyttää mikä rooli HVK:lla on NIS2-direktiivin täytäntöönpanolaissa (124/2025) kyberturvallisuudessa.

14 § Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko

Pykälä selkeyttää sosiaali- ja terveysministeriön roolia varmuusvarastoitujen terveydenhuollon tuotteiden hankinnassa ja käyttöönnotossa. Kuitenkin pykälä ei huomioi lainkaan eläinlääkkeitä ja eläinten hoitoon liittyviä varmuusvarastoja. Eläinlääkkeet ja -laitteet ovat keskeisiä zoonosien torjunnassa sekä elintarviketurvallisuuden ja tuotannon jatkuvuuden kannalta. Ruokavirasto ehdottaa, että pykälään lisätään erillinen maininta eläinlääkinnän varmuusvarastoinnista sekä päätöksenteon ja käyttöönoton vastuutahosta.